

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Hlas

صوت الاتحاد الإسلامي

ÚSTŘEDÍ MUSLIMSKÝCH
NÁBOŽENSKÝCH OBCÍ
V ČESKÉ REPUBLICE

● ROČNÍK 14

● ČÍSLO 9 - 12

PROSINEC 1996 ● ŠAČBÁN 1417

الجماعة الدينية الإسلامية في الجمهورية التشيكية

Organe de la Communauté religieuse musulmane de la République Tchèque

Ofizielle Zeitung der moslemischen Religionsorganisationen in ČR

Chvályhodné rozhodnutí.

Těmito slovy jsme začínali v 1. čísle letošního ročníku našeho časopisu Hlas. Poděkovali jsme tím městu Brnu za územní rozhodnutí ke stavbě Islámského centra. V posledním čísle tohoto ročníku Hlasu můžeme s radostí sdělit, že jsme nyní dostali i stavební povolení a přišly i první finanční příspěvky. Oznamujeme číslo konta Nadace pro zřízení a provoz Islámského centra v Brně: Česká obchodní banka Brno, korunové konto 7035-010/0300. Valutové konto: 9175-030/0300.

Doufáme, že po prvních darech budou následovat další!

Dr. NIDAL SALEH

BOH V KORÁNE A V BIBLIÍ

Viera v Boha je základom vierovyznania troch svetových náboženstiev-Islámu, Kresťanstva a Židovstva. Každé z nich má svoju svätú knihu v ktorú jej vyznávači veria. Veria tiež, že obsahuje božie slová, ktoré boli diktované alebo zjavené prostredníctvom prorokov alebo božích poslov.

Islám má svätú knihu Korán, v ktorej sú zaregistrované božie slová diktované prorokovi Mohamadovi prostredníctvom anjela Gabriela. Verše Koránu boli prorokovi zjavované postupne a boli hneď zapísané písateľmi Koránu za života Mohamada a pod jeho kontrolou. Po smrti proroka Mohamada v priebehu stovky rokov boli napísané množstvá kníh, ktoré sa zaoberali vysvetľovaním veršov Koránu alebo životom proroka a prorokových citátov. Z toho vznikla islámska literatúra a islámsky intelekt a tradícia. Islámsky intelekt je samozrejme dielom človeka, ktorý môže byť totožný s božím prikázaním alebo môže sa od neho odlišovať a byť chybné a v žiadnom prípade nemôže

nahradiť božie prikázania, ktoré boli zachytené a zachované v Koráne. V tomto článku sa pozrieme na postavenie Boha - čo je základ náboženstva - v Koráne a v Biblii a spoznáme, že niekedy intelekt a tradícia nahradili božské prikázania.

STARÝ ZÁKON

Príbehy v Biblii - Starého zákona, ktorá je svätá kniha hlavne Židovstva - kolovali medzi ľuďmi stovky rokov ako báje, legendy a rozprávky a mnoho biblických dejov sa dokonca spievalo. Starý zákon sa skladá z niekoľkých kníh, ktoré boli napísané rôznymi pisateľmi a v rôznych jazykoch po dobu sedem až deväť storočí na základe týchto ústných bájak, legiend a rozprávok. V dnešnej podobe sú tri verzie, ktoré boli napísané v rôznych dobách (viera Jehovova, Ilohimova a Kahanotova/cirkevná/). Tá prvá Jehovova - vznikla okolo desiateho storočia pred n.l. a obsahuje päť kníh nazvaných Mojžišove knihy. Postupne sa pridávali ostatné, verzie a boli

pripojené k prvej. Nemienime sa tu zaoberat histori-ou vzniku Biblie a ani nebudeme ukazovat na protirečenia jej obsahu. O tejto téme bolo napísaných vela kníh. Zaujímá nás len to, čo hovorí zákon o Bohovi a aké postavenie má Boh v Starom zákone. Dnes už nie je tajomstvom; že Starý zákon bol napísaný, ako sme už prv povedali, rôznymi ľuďmi, rôznymi jazykmi po dobu viac ako sedem storočí. Je tiež dobre známe, že Mojžišove knihy v Starom zákone nenapísal boží posol Mojžiš. Božské prikázania poslovi Mojžišovi sa stratili v záplave legend, bájok a rozprávok. V tomto prípade sa mieša pravda s fikciou - ľudský intelekt a legendy nahradili božie slová a stali sa svätým náboženstvom. Boh v starom zákone je Bohom Izraelu. Izraelský ľud je národ-boží vybraný pánom Bohom ako jediný a ojedinelý oblúbený národ. Boh sa stará o jeho blahobyť a jeho budúcnosť a vzal si na starosť svätú úlohu chrániť Izraelský ľud pred ostatnými bezbožnými zlými národmi.

„Hospodin hovoril s Mojžišom tvárou v tvár ako sa človek rozpráva so svojim priateľom: Všetko čo je u tebe mužské ukáže sa trikrát do roka pred pánom Hospodinom, Bohom Izraelským“ - Exodus 33/11 a 34/23.

Boh nielenže chráni Izraelský národ pred agresiou ostatných národov, ale nariadil mu, aby zničil, zabil, vyhubil a konfiškoval územia druhej národov a nemal s nimi zľutovanie: „Vyžeňte všetkých obyvateľov krajiny spreď seba... a všetky ich výšiny spustošte. Potom zaujmite krajinu a bývajte v nej, lebo som Vám dal krajinu aby ste ju zaujali do vlastníctva“ - Numeri 33/52-53.

„Keď ňa Hospodin tvoj Boh uvedie do krajiny, ktorú sa chystáš zaujať a vyženieš mnohé národy spreď seba ...musíš ich podrobiť hubiacej kliatbe, nesmieš s ním uzavrieť zmluvu ani sa zmlúvať nad nimi“ - Deuteronomium 7/1,2.

„Slyš Izraeli...Hospodin Boh tvoj ide pred tebou ako stravujúci oheň, on ich vyhubí, on ich pokorí pred tebou a ty ich vyženieš a rýchlo zničíš, ako hovoril Hospodin“ Deuteronomium 9/1,3. „A keď ti ho Hospodin, tvoj Boh, vydá do rúk, ostrím meča pobi všetko mužské v ňom, ženy, deti, dobytok a všetko čo bude v meste, všetku jeho korisť ulúp ... tak urob všetkým mestám veľmi vzdialených od teba“ Deuteronomium 20/13-16.

„A ostrím meča vykonali kliatbu na všetko čo bolo v meste (Jerichu) na mužoch i na ženách, na mladých a starých, na dobytku, ovciach a osloch“ - Jozue 6/21.

Boh v Starom zákone má skôr ľudskú podobu než božskú. Chodí ako človek, počuť jeho kroky a nie je schopný vidieť Adama schovaného za stromom. Pritom on - Boh - nemá kde bývať a prosí Davida, aby mu postavil byt.

„Keď začali kroky Hospodina Boha chodiaceho za podvečerného vánku po záhrade, skryl sa človek a jeho žena pred Hospodinom Bohom medzi stromy

v záhrade. Hospodin Boh však zavolať na človeka:

„Kde si?“ - Genesis 3/8,9.

„Chod a povedz môjmu služobníkovi Davidovi, takto hovorí Hospodin: Ty by si mal vystavať dom, v ktorom by som prebýval, keďže som nebýval v dome odo dňa, čo som vyviedol Izraelcov z Egypta až podnes, ale ustavične som chodil so stanovým príbytkom“ - Samuel II/7/5-6. A dokonca Boh zápasil s Jakubom a prehral: „Jakub zostal sám a nejaký muž s ním zápasil až kým nevyšla ranná zora. Keď videl, že ho nepremôže, udrel ho po bedernom klbe a Jakubovi sa vytkol bederný klb keď s ním zápasil. A on mu povedal aby ho pustil, lebo vychádza zora. Jakub mu však odpovedal: Nepustím ňa, iba ak ma požehnáš“ Muž (Boh) sa pýta Jakuba na jeho meno a keď mu odpovie, Boh povie: „Nebudeš sa už volať Jakubom ale Izraelom, lebo si bojoval s Bohom aj s ľuďmi a zvíťazil“ - Genesis 32/24-32.

Po hore uedených citátoch zo Starého zákona sa podme pozrieť čo hovorí Korán o Bohu: „Boh - niet Boha-okrem neho, večne živého, večne trvajúceho“ - Súra 3/2.

„Boh - niet boha okrem Neho, večne živého, večne pretrvávajúceho! Nepoddáva se driemotám ani spánku a Jemu patrí všetko, čo je na nebi i na zemi. Ktože sa môže u Neho prihovárať, ak len nie s jeho povolením? On vie, čo je pred nimi aj čo je za nimi, zatiaľ čo oni obsiahnu z toho, čo On vie, iba to, čo On chce. Jeho trón sa rozprestiera na nebi i na zemi a On bez ňažkovstí opatruje oboje, lebo On je vznešený a mocný,“ - II/255.

„Chvála Bohu, pánovi všetkého tvorstva, milostrdnému a milostivému, vládcovi súdneho dňa“ - Súra I.

„Chváli Boha všetko čo je na nebesiach i na zemi. On je mocný a múdry, jemu náleží kráľovstvo nebies, zeme a on život a smrť dáva. On je ten, ktorý stvoril nebesá a zem. On vie, čo vnika do zeme a čo z nej vychádza, čo zostupuje z neba a do neho vstupuje, nech ste kdekoľvek on je s vami a všetko čo robíte vidí“ - Súra 57/1-5.

NOVÝ ZÁKON

Nový zákon je oficiálna a svätá kniha Kresťanov. Kresťanskí veriaci veria, že dvadsaťsedem častí Nového zákona štyri evanjeliá, dvadsaťsedem apoštolských listov, príbehy učeníkov a zjavenie Jána pochádza z pera apoštolov alebo ich najbližších spolupracovníkov. Inými slovami od očitých svedkov prípadne súčasníkov. Nikomu z nich ani na um neprišlo pochybovať o výklade života Ježiša Krista, ktorý ponúka Nový zákon.

V knihách moderných expertov a teológov sa dočítame (napr. Gerd Ludman - Univerzita Gottingen), že ani jeden text Nového zákona nepochádza z pera očitého svedka, kázaní Ježiša Krista. Z dvadsať jeden apoštolských listov len sedem napísal jeden učedník - Pavol, ktorý sa stal kresťanom až po smrti Ježiša

Krista. Zvyšné texty vznikli podľa moderných expertov omnoho neskôr. Dnes je všeobecne známe, že obsah Nového zákona koloval ústne desiatky rokov medzi ľuďmi. Desiatky kníh, listov a Evanjelia boli napísané na konci prvého storočia n. l. na základe ústnych rozprávok. Štyri evanjeliá v Novom zákone - podľa Matúša, Marka, Lukáša a Jána vznikli okolo 70-80 rokov n.l. a stali sa oficiálnymi a dostali uznanie cirkvi až v roku 170 n.l. Cirkv ostatné Evanjeliá zakázala a zničila ich. Z nich sú nám známe Evanjeliá podľa Barnabyho a Tummyho.

Nie je naším zámerom tu rozobrať históriu vzniku Nového zákona ani overovať pravdivosť alebo nepravdivosť jeho obsahu, o tom bolo v posledných rokoch napísaných veľa kníh. Naším zámerom je, ako sme uviedli vyššie, ukázať postavenie Boha v Novom zákone a čo hovorí Nový zákon o Bohu.

Boh v Novom zákone je úzko spojený s Ježišom Kristom. Ježiš Kristus sa vyskytuje v Novom zákone ako syn Márie a Jozefa, má bratov a sestry (Matúš 13/55,56, Marek 6/3, Lukáš 2/48 atd.) a ako syn Davida (Matúš 22/42, Marek 12/35, Lukáš 20/41) a aj ako syn človeka a potom syn Boha (Matúš 33/1, Ján 11/27 atd.) a nakoniec ako náš Pán Kristus, obraz Boha, prvorodený a jeden z božskej trojice (listy apoštolov).

„Ježiš Kristus sa narodil takto: jeho matka Mária bola zasnúbená s Jozefom a skôr ako sa zišli sa ukázalo, že je tehotná (v požehnanom stave) z Ducha svätého“ (Matúš 1/18).

„On (Ježiš) je obrazom neviditeľného Boha, prvorodený pred všetkými stvoreniami. Lebo v ňom bolo stvorené všetko, čo je na nebesiach aj na zemi, viditeľné aj neviditeľné - tróny, panstvá, kniežatstvá, mocnárstva, všetko je stvorené cez Neho a pre Neho. On je hlavou cirkvi, On je počiatok, prvorodený z mŕtvych aby bolo prvenstvo vo všetkom (List Pavla ke Kolosenským 1/15-20)

Čo na to vraví Korán? Korán uznáva Ježiša Krista ako posla božieho. „Veríme v Boha i v to, čo zoslal nám (Korán) i v to, čo poslal Abrahámovi, Izmaelovi... i v to, čo dostal Mojžiš a Ježiš, i v to, čo od svojho Pána dostali ostatní proroci. My medzi nimi rozdiel nerobíme a do jeho vôle sa odovzdávame (preklad: sme muslimovia)“ Súra II/136.

O Panne Márii Korán vraví: „Mária, Boh si ňu vyvolil a čistou ňu urobil“ Súra III/37. O narodení Ježiša Krista hovorí: „Mária, Boh ňu oznamuje zvest radostnú o slove, ktoré od Neho prichádza, ktorého meno je Mesiaš, Ježiš, syn Máriin“ Súra III/40.

Korán ale dmieta aby sa hovorilo o Ježišovi ako o synovi Boha, alebo o trojjedinom Bohovi a namiesto biblického citátu: V mene Boha, Syna a Ducha svätého“ vraví: „V mene Boha milosrdného a milostivého“. Korán vraví: „On je Boh jedinečný, Boh sám o sebe je večný, nikoho nezplodil ani nebol splodený a niet nikoho, kto mu je rovný“ Súra 112.

Na adresu Kresťanov sa v Koráne píše: „Nepreháňajte v náboženstve svojom, syn Márie je

len poslom Božím a slovom jeho... A verte v Boha a poslov jeho a nehovorte „trojica“. Prestaňte! Boh naozaj je jediným Bohom. On je povznesený nad to, aby mal dieťa, veď prináleží mu všetko, čo je na nebesiach i na zemi“ Súra IV/171. „Veru sú neveriaci tí, ktorí vravia, že Ježiš, syn Márie, je Bohom“ Súra V/17, 73. Na dresu proroka Mohammada uvádza: „Povedz! Ja som púhy smrteľník, som ako Vy, a bolo mi vnuknuté, že božstvom Vaším je Boh jediný, A kto dúfa v stretnutie s Pánom svojim, nech zbožné skutky koná a nech v uctievaní nepridruhuje nikoho k Pánovi svojmu“ Súra XVIII/110.

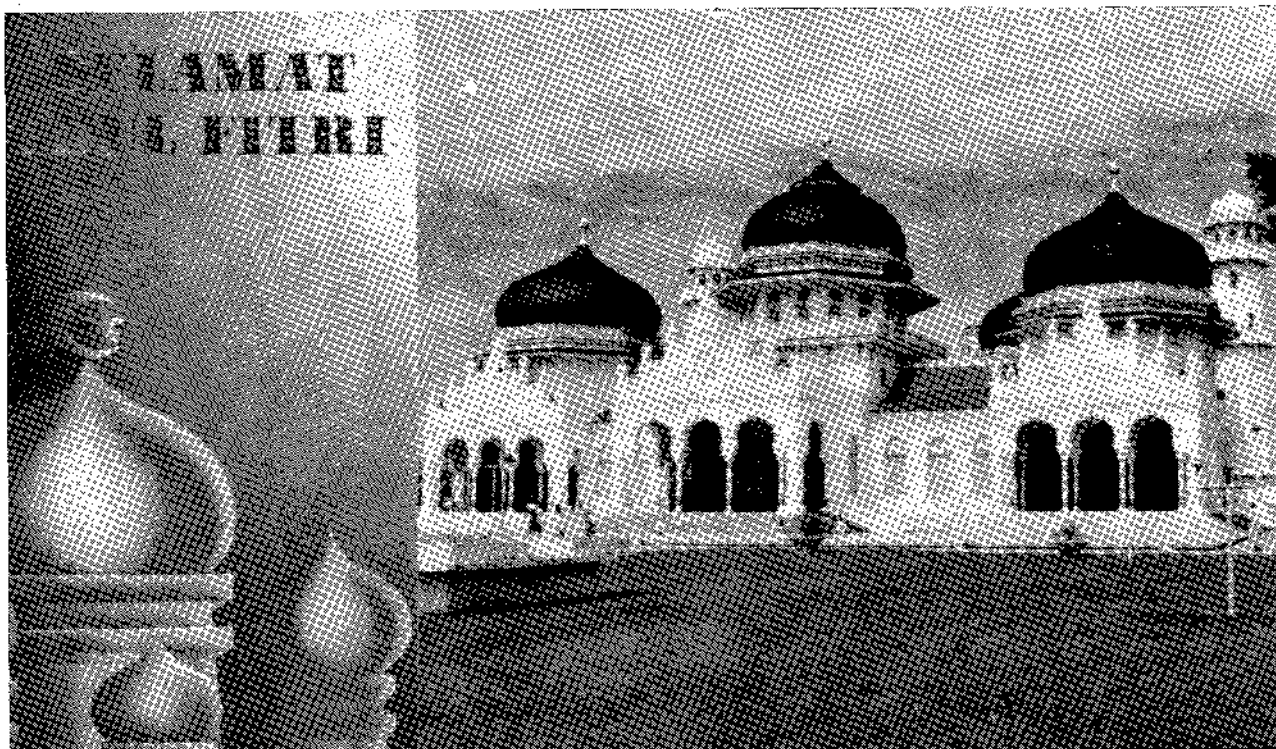
Na záver by som chcel povedať, že ja verím v existenciu jediného Boha. Nie je trojitý ani dvojité, je jeden jedinečný. Nie je to Boh Izraelcov ani Arabov, nie ani Bohom Muslimov (slovo Allah je arabské slovo pre meno Boh, používajú ho aj arabskí Kresťania) ale je Bohom všetkého ľudstva a všetkého tvorstva. Nemá syna ani otca, nesplodil ani nebol splodený, inak by to nebol Boh ale smrteľník. A keď existuje len jeden Boh, tak môže existovať len jedna viera, ktorej základy sú veľmi jednoduché a prosté:

1. Viera v jedného Boha, jedinečného, Pána všetkého tvorstva, vládcu Súdneho dňa, len Jeho uctieваме a o pomoc prosíme. On je súciteľný, milosrdný, slávyplný, vznešený, večný, prvý a posledný, nesplodil ani nebol splodený. Na uctievanie Boha nepotrebujeme šejchov ani kniazov ani rabínov. Len k nemu sa modlíme, neuctievame ani kríže, ani hroby či obrazy, ani sochy. Mešity, kostoly a synagógy sú miestami, ktoré sme postavili s účelom modlitieb k Bohu, nie sú cieľom viery a nie sú sväté, k Bohu sa môžeme modliť kdekoľvek, pretože Boh je všade a všade nás počuje.

2. Vedieť, že Boh vyslal svojich prorokov a poslov, aby patrične poučili ľudstvo. Proroci a poslovia sú ľudia, smrteľníci. Nie sú to Boží synovia, nie sú to Bohovia ani časť Boha, lebo Boh je len jeden.

3. Rozširovať dobro medzi ľuďmi, priat druhým to, čo prajeme sami sebe a vážiť si seba navzájom, jeden druhého.

Verte mi, že Boh nám zakazuje len to, čo nám škodí, a to, čo je záporné a ovplyvňuje naše chovanie jedného k druhému. Môžeme toto náboženstvo volať akokoľvek, môžeme mu dať akýkoľvek názov, to nie je podstatné. My tomuto náboženstvu hovoríme Islám, čo znamená odovzdanie sa Bohu tak, ako je to prikázané v Koráne. Podstatou Islámskeho učenia je, aby sme verili v jedného Boha („Náš Boh a Váš Boh jedno sú a do vôle jeho sa odovzdávame“ Korán, Súra 29/46), aby sme sa navzájom rešpektovali a vážili bez rozdielu farby pleti, rasy a presvedčenia „Boh neodpustí, ak je k Nemu niečo (alebo niekdo) pridružené, ale odpustí všetko, čo je mimo toho tomu, kto o to Boha zbožne požiada“ Korán, Súra IV/116. „Ten, kto verí v Boha a v Súdny deň a robí dobré skutky, ten sa nemusí báť“ Korán, 2/62, 46/3, 41/3.

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم :
مَنْ أَدْجَلَ الشُّرُورَ عَلَى أَهْلِ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ
لَمْ يَرِ اللَّهُ لَهُ جَزَاءَ دُونَ الْجَنَّةِ

Boží posel (Buď s ním mír) řekl:
Toho, kdo způsobí radost muslimské rodině,
Bůh neodmění ničím menším než rájem.

Upřímné pokání

Sláva Bohu, kterého chválíme a o pomoc žádáme. Koho Bůh uvedl na správnou cestu, toho nenechá zbloudit, a kdo zbloudil, toho Bůh nepovede správnou cestou. Dosvědčuji, že není Boha kromě Boha, jediného, bez společníků a že Muhammad je Jeho služebník a posel.

Bůh Vznešený přikázal všem věřícím, aby činili pokání.

...A konejte všichni pokání před Bohem, ó věřící, snad budete blažení! /súra Světlo: 31/

Řekli vědci: Pokání je povinné po každém hříchu. Došli-li k provinění služebníka vůči Bohu Vznešenému, které nesouvisí s člověkem, jsou podmínky k přijetí pokání následující:

1/ *skončit s proviněním*

2/ *litovat jeho učinění*

3/ *rozhodnutí o jeho neopakování*

Všechny podmínky jsou stejně důležité a chybí-li jedna z nich, pak je pokání neúplné a tím i neplatné. Souvisí-li provinění s člověkem, pak je nutná mimo tři předcházející podmínky, ještě čtvrtá, a to, aby bylo provinilci tímto člověkem odpuštěno. Musí tedy učinit pokání za všechna provinění, učini-li ho jen za některá, pak to bude správné pouze vůči těm, kterými mu bylo odpuštěno.

Bůh, sláva Jemu vznešenému: nám ukázal pokání jako cestu k blaženosti a štěstí.

...A konejte všichni pokání před Bohem, ó věřící, snad budete blažení! /súra Světlo: 31/

Pokání je pro hříšné i pro bezúhonné

Pokání se netýká speciálně a jediné provinilců a hříšníků, ale pokání je tu pro všechny, kteří chtějí dosáhnout vítězství, štěstí a blaženosti na tomto i onom světě. Kát by se také měli i bezúhonní, kteří se domnívají, že nehřeší.

Od Abů Hurajry: /necht v něm Bůh nalezne zalíbení: slyšel jsem Posla Božího /NMBŽ/ jak řekl: Přísáhám Bohu, že prosím o odpuštění Boží a činím pokání více než sedmdesátkrát za den.

/vyprávěl Buchárí/

Od Alaqar ben Jasár Almazního /necht v něm Bůh nalezne zalíbení/ řekl: Posel Boží /NMBŽ/ řekl: „Lidé, kajte se před Bohem a prostě Ho o odpuštění, věru já se kají stokrát za den.“

/vyprávěl Muslim/

A přitom je toto Posel Boží, který je ochráněn

od omylů, a již mu Bůh Vznešený odpustil hříchy předcházející i nadcházející.

To, že činil pokání stokrát za den neznamená přesně určené omezení, ale značí hojnost pokání a proseb o odpuštění.

Někteří z bezúhonných se domnívají, že jsou tak dobří a správní, že se nemají z čeho kát. Opak je pravdou. Jsou ľací, které přemůže pýcha a nafoukanost a někteří zbožnost pouze předstírají. Velice často se stává, že se lidé na veřejnosti projevuují jako obzvláště zbožní a štedří, avšak nevede je k tomu láska k Bohu, nýbrž potřeba býti chválen a oslavován.

Korán se vyjadřuje takto:

...*Běda těm, kdož při modlení*

o modlitbu svou se nestarají,

kteří chtějí být jen viděni

a dávat podporu odmítají. (súra Podpora: 4 - 7)

Šejch al-islám, Ibn Tajmíja dodal, že hříšníky můžeme rozdělit do dvou kategorií:

1) *Ti, co zanechali svých povinností*

2) *Ti, kteří se dopouštějí věcí zakázaných nebo zavrženíhodných*

Je mezi námi mnoho muslimů aktivních v islámských organizacích a seskupeních, kteří se v zásadě nedopouštějí zjevných hříchů, ale což je důležité, zanedbávají základní islámské povinnosti (pilíře islámu).

Muslim prosí Boha o odpuštění slovy:

„Ó Bože, prosím Tě za odpuštění hříchů, o kterých vím i o kterých nevím“.

Allahuma, iní staqfiruka min má kalam wa min má lá kalam.

Bůh se raduje z pokání služebníka, prosícího o odpuštění více než muž mající velblouda s nákladem neskutečně drahocným, který náhle zmizí a s ním veškeré potraviny a zásoby vody. Pln zoufalosti člověk ulehne pod strom, když tu náhle, před ním stojí velbloud a pln radosti pronese: „Ó Bože, ty jsi můj služebník a já jsem Tvůj pán.“

(vyprávěl Muslim)

Upřímnost

K čtyřem již zmíněným podmínkám přijetí pokání přidávají někteří vážení učenci a znalci Islámu podmínku pátou a to upřímnost pokání.

Bůh Vznešený řekl:

Vy, kteří věříte! Obratě se k Bohu s upřímným pokáním! (súra Zákaz: 8)

Omar ben Chattáb (necht v něm Bůh nalezne zalíbení) se vyjádřil takto:

„Pokání je upřímné tehdy, když hříšník zhřeší a už se k hříchu nevrátí.“

Abdallah ben Mas'úd, (necht v něm Bůh nalezne zalíbení) řekl, „že upřímnost pokání tkví v jeho neopakovanosti.“

Učenec Ibn Kathír, (buď s ním milost Boží) řekl: učenci k tomu podotkli: „Upřímnost pokání znamená ihned skončit s proviněním, litovat toho, co se stalo, a konečně rozhodnutí o jeho neopakování v budoucnost.

(tafsír Ibn Kathíra)

Upřímným kajčíníkem může být nazván pouze ten, jenž zanechal svých hříchů z lásky k Bohu Vznešenému a kvůli nikomu jinému.

Kajčíník není ten, kdo zanechal hříchů ze strachu před pomluvami lidí nebo ten jehož provinění bylo zmařeno dříve než jej vykonal. Ani ten, který zanechal hříchů z obavy o své zdraví a jeho oslabení, stejně tak jako cizoložník zanechající cizoložství z důvodu pohlavních chorob. Kajčíník nemůže být nazván člověk, který odstoupil od krádeže, protože nenašel vhodnou příležitost nebo se mu nepovedlo otevřít zámek od trezoru nebo se bál hlídače vytypovaného objektu. Kajčíník není ten kdo odmítl úplatek ze strachu z odhalení...atd.

To vše ukazuje na důležitost upřímnosti správného pokání.

Prorok (NMBŽ) řekl litování (hřích) je pokání.

(vyprávěl Áhmed a Ibn Mádža).

Pokání smaže, co bylo před ním

Leckterý kajčíník skrývá pochybnost, co mu zaručuje Boží odpuštění? „Budu se kát ze svých hříchů, napravím se, budu následovat cestu Boží, ale i přesto mě svírá divný pocit, zda mi vůbec Bůh odpustí?

Následující dva příběhy snad každého přesvědčí.

Vyprávěl Imám Muslim (buď s ním milost Boží) v příběhu o 'Amrú ben Al'ás (necht v něm Bůh nalezne zalíbení):

“Když Bůh vložil do mého srdce Islám, šel jsem za Prorokem (NMBŽ) a řekl: “Nastav dlaň Tvé pravé ruky a já Ti budu přísahat věrnost“! Prorok (NMBŽ) nastavil svou pravici, ale já svou ruku stáhl a zafal ji v pěst. Prorok (NMBŽ) řekl: “Co je s tebou, 'Amrú?“ “Odvětil jsem, chci si dát podmínku.“ “Jakou podmínku?“ zeptal se (Prorok). “Řekl jsem,

aby mi bylo odpuštěno.“ (Prorok) řekl: “Zdažs nevěděl 'Amrú, že Islám smaže vše, co bylo před ním, a hidžra smaže vše, co bylo před ní a hadždž smaže vše, co bylo před ním?“

Lidé z národů modloslužebníků hřešili přílišným zabíjením a dopouštěli se hojně cizoložství. Jednou přišli za Muhammadem (NMBŽ) a pravili: “Co říkáš a k čemu vyzýváš je dobro, laskavě nás zprav, co máme dělat aby nám bylo odpuštěno?

A Bůh Vznešený seslal tyto verše:

...a kdož nevzývají spolu s Bohem žádná božstva jiná a nezabíjejí duši žádnou, jejíž zabití Bůh zakázal - leda podle práva, a nesmilní. A kdo toto činí, ten hříchu se dopouští,.....(súra Spásné zjevení:68) a dále seslal tyto verše:

Rei: “Služebníci moji, kteří jste se dopustili přestupků proti sobě samým, neztrácejte maději v milosrdenství Boží, vždyť Bůh věru odpustí viny všechny - On odpouštějící je i slitovný. (súra Skupiny: 53)

Mnozí mladí lidé, kteří chtějí činit pokání, ve dvaceti letech s hrázkou zjistí, že seznam jejich hříchů je neúměrně dlouhý a není v jejich životě neřest, kterou by nevynechali. A nedávají si velkou naději na odpuštění.

Bůh vznešený řekl: “Kdo uznává, že jsem schopen odpuštění hříchů, odpustím mu a nevšímám si toho, pokud ke mně nic nepřidružuje.“

(vyprávěl Tabrání)

V jiném hadíthu se uvádí: “Kajčíník je podoben tomu, kdo se nedopustil žádného hříchů“.

(vyprávěl Thirmídzí a Ibn Mádža)

Od Anase, který řekl. Slyšel jsem Božího Posla (NMBŽ) říci: “Bůh Vznešený řekl: “Ó, synu Adama, pokud mně prosíš a ve mně doufáš, odpouštím ti, co je od tebe a nevšímám si toho. Ó, synu Adama, i kdyby tvoje zlé činy až k oblakům nebes sahaly a ty mě prosíš o opuštění, odpouštím ti. Ó, synu Adama, kdybys ke mně přišel s hříchů tak velkými jako zem a i kdyby jsi mi neposkytl nic jiného než to, že neuznáváš žádných jiných božstev, dostalo by se ti ode mně rovněž velkého odpuštění.

Z Koránu a hadíthů vidíme, že odpověď je jasná bez nutnosti dalšího vysvětlení.

Od Abí Sa'íd Sa'ad ben Malik ben Sinám Alchadrí řekl, že Prorok (NMBŽ) vyprávěl: “Byl před vámi muž, který zabil 99 duší. Zeptal se na nejučenějšího obyvatele země. Byl mu představen mnich (zbožný). Přišel k němu a zeptal se, jestli bude přijato jeho pokání, přestože zabil 99 duší? (Mnich) odpověděl: “ne“. Zabil i jeho a tak dovršil počet zabitých duší na 100. Potom se opět

zeptal na nejučenějšího obyvatele země. Byl mu představen velice učený muž. Zeptal se, zda bude přijato jeho pokání, přestože zabil 100 duší? (Učený muž) odpověděl, že ano. (Prorok) dále vyprávěl "Je snad někdo, kdo by překážel mezi ním a jeho pokáním?"

(Mnich mu řekl) "Běž do země té a té, kde lidé uctívají Boha Vznešeného a uctívej Ho s nimi a nevracej se do své země, neboť, to je věru zem špatná."

Odešel a když dospěl půli cesty, přišla k němu smrt. Přeli se o něj andělé. Anděl milosrdenství a anděl trestu. Řekl anděl milosrdenství: "Odešel a kál se k Bohu Vznešenému pokáním upřímným, vycházejícím mu ze srdce," řekl anděl trestu: "Neudělal nikdy nic dobrého."

Přišel k nim anděl v podobě člověka a snažil se o rozsouzení mezi nimi. "Změňte vzdálenost mezi oběma zeměmi. Ke které je blíže, k té bude patřit. Změřili a shledali ho blíže k vyvolené zemi. A převzali ho andělé milosrdenství"

(vyprávěl Bucháří a Muslim)

Ve správném podání je uvedeno, že: Byl k vyvolené vesnici blíže o míru loktu a stal se jedním z jejích obyvatel. A v jiném správném podání je řečeno, že: Bůh Vznešený učinil jeho původní vesnici vzdálenější než vesnici vyvolenou a řekl: Změřte vzdálenosti mezi oběma a shledali ho blíže k ní o míru lokte a bylo mu odpuštěno.

Může ještě někdo pochybovat o milosrdenství božím po přečtení tohoto příběhu? Muž, zabil 100 duší, učinil pokání a nebyl zoufalý. Věřil v nesmírnost Božského milosrdenství a odpuštění.

Bůh vznešený řekl: ... a kdož nevzývají spolu s Bohem žádná božstva jiná a nezabíjejí duši žádnou, jejíž zabití Bůh zakázal - leda podle práva, a nesmílní. A kdo toto činí, ten hříchu se dopouští, za nějž mu trest zdvojnásoben bude v den zmrtvýchvstání a zůstane v něm věčně ponižený - kromě, těch, kdož pokání činili, uvěřili a zbožné skutky konali. A takovým Bůh špatné skutky jejich za dobré vymění, vždyť Bůh odpouštějící je a slitovný. (súra Spásné zjevení: 68-70)

Zastavme se u vznešených slov

... a takovým Bůh špatné skutky jejich za dobré vymění, vždyť Bůh odpouštějící je a slitovný.

Přeměna špatných skutků na dobré má dva charaktery:

1) přeměna špatných vlastností činů na dobré. Jako např. přeměna modloslužebnictví na víru v Jediného Boha, cizoložství na čest a cudnost, lhaní na pravdomluvnost, nebo zradu na věrnost.

2) přeměna špatných skutků, které byly vykonány

za dobré v den soudu. Tím nejsou myšleny všechny špatné skutky, ale záleží pouze na pravdivosti a upřímnosti kajícího a dokonalosti jeho pokání, jak Bůh vyrovná počet skutků nebo převýší počet dobrých nad počet špatných.

Je snad větší přízeň k lidem od Boha vznešeného než tato?

Od Abd ar Rahmána ben Džubajra se dochovalo, že Abí Tawíl Šatb Almmamdíd přišel k Prorokovi (NMBŽ), (v jiném vyprávění, přišel stařec již v pokročilém věku, jehož obočí se téměř dotýkalo očí a opíraje se o hůl stanul tváří v tvář Prorokovi, (NMBŽ) a řekl: "Kdybych znal muže, který spáchal všechny možné i nemožné hříchy a nezanechal z nich žádný) v jiném podání se uvádí, že jeho ruce spáchaly tolik špatností, že by stačilo na rozdělení mezi všechny obyvatele země a zničilo je. Je na něm, aby se kál? (Zeptal se Prorok) "Odevzdal jsi se do vůle Boží?" (Stařec odpověděl): "Co se mě týče, dosvědčuji, že není Boha kromě Boha a ty jsi jeho prorokem" (Prorok řekl): "Čiň dobro a zanech špatností a Bůh je všechny přemění na dobré." Řekl: "Ať byly jakkoliv podle a hnusné?" Odpověděl: "Ano." Odcházej (stařec) oslavoval Boha slovy Bůh je nejvyšší, Bůh je nejvyšší, opakoval je dokud nezašel za roh.

(Alhajthmí uvedl, že tento hadíth vyprávěl Tabrání a Albazár)

Zde si položíme otázku, zda nám budou počítány dobré činy z doby nevědomosti, před přestoupením na Islám? Nebo budou učiněny marnými, jako vítr odnáší semena květin?

Od Aruwa ben Alzubajra tvrzení, že ho spravil Hakím ben Hizám, který přišel k poslu Božím (NMBŽ) a řekl:

"Posle Boží, kdybych vykonal některé dobré skutky v době nevědomosti jako je almužna, propuštění otroka, nebo úcta k příbuzným, budu za ně odměněn?" Posel Boží řekl (NMBŽ) "Stal jsi se muslimem pro své vykonané dobro"

(vyprávěl Bucháří)

Hříchy se vymažou, špatné skutky se přemění za dobré a dobro vykonané v době nevědomosti se bude počítat po přestoupení na Islám a to vše pouze po upřímném pokání. Co ještě zbývá?

Jak činit pokání?

Po předsevzetí o definitivním skončení s prohřeškem a po litování vykonané špatnosti, což se odehrává v srdci a je samozřejmě nejdůležitější, existuje též doporučená modlitba tzv. Salát at Tawba.

Dokazuje nám to hadíth od Abí Bakra (necht v něm Bůh nalezne zalíbení), který řekl: "Slyšel jsem Posla Božího jak říká": "Když se člověk dopustí hříchu, ať prosí Boha o odpuštění a bude mu odpuštěno.

Poté četl verš

... a ty, kteří potom, co spáchali hanebnost či sami sobě ukřivdili, vzpomínají Boha, prosí Jej za odpuštění hříchů svých - neboť kdo jiný může hříchy odpustit než Bůh - a kteří nesetrvávají vědomě v tom, co provedli. (súra Rod Imránův: 135)

(vyprávěli přátelé sunny Prorokovy)

Někteří učenci k tomu dodávají, že 2 rak^cy modlitby a pokání odčiní spáchanou špatnost.

V jiném podání:

má kajícník vykonat nejlepší očistění se slovy (Ve jménu Boha milosrdného slitovného před a vyznáním víry po) - Dosvědčuji, že není boha kromě Boha, jediného bez společníků a dosvědčuji, že Muhammad je jeho služebník a Posel. Bože učiň mě jedním z kajícníků a učiň mě jedním z očistěných. Sláva Tobě a Chvála Tobě, dosvědčuji, že není boha kromě Tebe, prosím Tě o odpuštění a kaji se z hříchů. Kajícník by měl dělat co nejvíce dobra a být poslušen Boha.

Omar, ben Chattáb po menším nedorozumění s Prorokem (NMBŽ) v bitvě u Hudajbíji, cítil, že chybil a snažil se konat co nejvíce dobrých skutků, aby odčinil svoji chybu.

Ve správném hadíthu se vypráví, že (NMBŽ) řekl:

"Kdo spáchal špatnost a potom se snažil dělat co nejvíce dobra je podoben muži pevně sevřeném v úzkém rytířském brnění. Dobrý skutek sevření uvolní a další ještě, až brnění spadne na zem.

(vyprávěl Tabrán)

Hříchy mě pronásledují

"Pocit viny z množství hříchů mi nedají spát, pronásledují mě, jsem zoufalý."

Žádný z těchto důvodů není opodstatněný: Bůh přijímá pokání od služebníka. Není dovoleno být zoufalý a ztrácet naději v Jeho laskavost a v Jeho milosrdenství. Člověk musí důvěřovat Bohu.

Korán říká:

Pravil: "Kdo jiný ztrácí naději v milosrdenství Pána svého než ti, kdož bloudí?" (súra Al - Hidžr: 56)

Dle Abí Abd arRahmán Abd-llah ben Omar ben Alchattán (necht v nich Bůh nalezne zalíbení), Posel Boží (NMBŽ) řekl:

Bůh vznešený přijímá pokání služebníka pokud nedospěl duch (smrti) do jeho hrdla. (tzn. dokud neumřel).

Ibn Mas'úd k tomu podotkl: "Největší z hříchů je přidružování k Bohu, víra v úklady Boží, ztráta naděje v milosrdenství Boží a ztráta naděje v laskavost Boží."

Kajícník se smutným a trochu sevřeným hlasem se ptá: "Je nutné, abych se ze svých hříchů někomu zpovídal? Musím odhalit vše, co jsem spáchal, někomu jinému než Bohu Vznešenému? Patří odhalení mých hříchů veřejnosti k podmínkám pokání? Je nutné vše sdělit soudci a žádat od něho vykonání trestu? Co znamená přiznání Ma'ize a Alqamídije?"

Přímé spojení služebníka a Jeho pána bez prostředníka, je pravý monotheismus. Pravá víra v jedinstvo Boha.

Korán nám říká:

Když se tě zeptají služebníci Moji na Mne, věz, že jsem blízko a že odpovím na prosbu prosícího, když mne prosí. Necht však na výzvu Mou odpoví a necht ve Mne věří - snad půjdou cestou správnou!

(súra Kráva: 186)

Činit pokání znamená odhalení a přiznání svého hříchu pouze Bohu. V knize odpuštění a vzpomínání Boha čteme: Přiznávám Ti schopnost obdarovávat mě štědrostí a dobrodiním; (Ó Bože) a přiznávám se ke svým hříchům (nebo-li odhaluji Ti své hříchy, Ó Bože).

Sláva Bohu vznešenému, že nejsme jako křesťané, nepotřebujeme kněze ani zpovědnici, rozhřešení nebo odpustky.

Muslimové věří v Boha odpouštějícího, milosrdného, a pouze jemu náleží právo odpouštět, což nám potvrzují slova Koránu:

Což nevědí, že Bůh je ten, jenž přijímá pokání služebníků Svých a přijímá i almužnu? Bůh věru je blahovolný k pokání a slitovný.

(súra Pokání: 104)

Co se týče vykonání trestů, člověk není povinen přiznat svůj hřích imámovi, soudci nebo šejchovi. Bůh zakryje jeho hřích a je na něm, aby i on svůj hřích skryl.

Při slávě Boží stačí upřímné pokání služebníka ke svému Pánu. Jedno ze jmen Božích je zakrývající a Bůh rád zakrývá své služebníky. Přátelé prorokovi, Ma'iz a Alqamádija žádali Proroka o vykonání trestu, protože cítili silnou touhu po odpuštění a očistění svých duší. Nemohli dále žít s tíhou hříchu, jehož se dopustili. Vykonali něco, co nebylo povinné.

Bůh je odpouštějící a slitovný, ale jsou mezi námi imámové, kteří radí lidem bez vzdělání.

Stalo se, že hříšník přišel za nevzdělaným imámem mešity, zpravil ho o svém hříchu a úmyslu učinit pokání a žádal radu.

Nevědomý imám, chudákovi hříšníkovi poradil, aby šel za soudcem, který vykoná trest podle šari'a.

Neinformoval ho o možnosti pokání. Hříšník

se po takovémto rozsudku vrátil ke svým hříchům s vědomím, že nemá nárok na odpuštění.

Ze všech veršů Koránu, hadíthů a příběhů Prorokových přátel vidíme, jakým dobrodiním nás Bůh obdařil, když nám dal možnost činit pokání. Prorok (NMBŽ) řekl:

“Všichni synové Adama chybují, avšak nejlepší

z chybujících jsou Ti, kteří činí pokání.“

(vyprávěl Ahmed, Tirmidzí, Ibn Mádža a Aldárimí. Budiž s nimi milosrdenství Boží.)

(súra Al Hidžr:49)

Zvěstuj služebníkům Mým, že Já jsem věru odpouštějící i slitovný, avšak že trest můj bude trest bolestný.

Společný jazyk

Zažíváme soustředěné útoky všech sdělovacích prostředků, rozhlasu, televize, novin, časopisů, erotických telef. linek, filmů, písní, „skupin“, „hnutí“ na samotnou podstatu dobra. My, muslimové máme na paměti akce proti stavbě mešity v Teplicích, která ztroskotala na tvrdém postoji církve bratrské, římskokatolické, českobratrské evangelické, husitské a křesťanského společenství. Podobnou věc jsme zažili v Brně, kde bázlivi zástupci města paní Zdeňka Balcarová a pan Josef Pelikán kryli svou netoleranci za obavy z terorizmu. Na demonstraci odporců stavby islámské modlitebny mluvčí Klubu Ferdinanda d'Este pan Radek Pokora vyjádřil rovněž obavy o svůj život. Jistě by to vhodně komentoval dobrý voják Švejk, kdyby k tomu měl příležitost.

Na druhé straně však vidíme, že i v těchto „pro-
tívných“ táborech existují lidé, kteří právě tak jako my cítí potřebu spolupracovat na správné věci. A nejsou to hlasy ojedinělé. Jsou to hlasy těch, kteří, právě tak jako my cítí, že celá civilizace je ohrože-

na, že kultura, t.j. to, co vytvořil člověk, sklouzává jinam, než má.

V Praze probíhá v Galerii „Cesty ke světlu“ cyklus přednášek, kde 28. 11. byla uskutečněna velmi fundovaná přednáška: Meditace věků-Islám známého islamisty PhDr. Luboše Kropáčka CSc. a ThDr. Odilo Štampacha O.P. Také redaktor mládežnického evanglického časopisu Bratrstvo p. Mikuláš Vymětal požádal o stručnou charakteristiku Islámu, protože redakce má podobný program, jako Galerie t.j. informovat o stávajících myšlenkových a náboženských proudech, protože hludoká neznalost vede k fanatickému odporu. Je jasné, že my, muslimové, kteří máme toleranci zakotvenou přímo v Koránu sůře 2. verši 62 a verši 256 téže sůry, se snažíme o nejlepší vztahy ke všem, kteří mají stejné blaho na mysli.

Příkladem možností vzájemného pochopení. Kde jeden ctí cítění a názory druhého, ale svoje si ponechává, je následující článek pana mgr. Víta Machálka:

Mgr. Vít Machálek

Čím mne oslovuje Islám

Od chvíle, kdy jsem uvěřil v Boha, jsem křesťanem, tedy člověkem, jehož ústřední životní normu nepředstavuje učení Koránu a duchovní praxe proroka Muhammada, ale jediné evangelium a příklad Ježíše Nazaretského.

Ve svém pokoji mám kříž a na stěně ikony Krista, z nichž jedna znázorňuje Ježíše jako "dobrého pastýře", kterým mi také opravdu je. Kristus je můj Mistr, který mě učí důvěře v Boha, lásce, pokoře a milosrdenství, můj Pán, který se stal smyslem mého života.

Na zdi svého pokoje mám ale také reprodukci obrazu, znázorňujícího mi^črádž - nebeskou pout' Proroka islámu. Je to obraz který mne fascinuje svým vyobrazením cesty člověka do říše ducha, zachycením setkání lidského a božského. Prorokova mi^črádž mi připomíná některé podobně silné výjevy, vystupující ze stránek Bible, například obraz Mojžíše na Sinaji, Eliáše v ohnivém voze či Ježíše s apoštoly na hoře Proměnění.

Pro mne jako křesťana prorok Muhammad nemůže ovšem být tím, čím je pro mne Ježíš, ani jej

nemohu přijímat stejným způsobem jakým jej přijímá každý muslim; avšak můj vztah k němu není určován ani lhostejností, ani nedostatkem úcty, ani nedostatkem lásky. Podobně jako velcí starozákonní proroci mne i Muhammad hluboce oslovuje jako člověk ohromné víry, totálně odevzdaný do boží vůle. Vidím v něm člověka plného Boha, jehož poselství celou svou bytostí hlásal, muže Božího, který má co říci každé lidské bytosti všech kultur a věků.

Podobné i ve svaté knize islámu spatřuji nevyčerpatelnou studnici moudrosti, pravdy a poznání, z níž může čerpat každý člověk. Korán pro mne znamená více než kterákoliv jiná kniha na světě s výjimkou Bible, jeho četba je pro mne zážitkem duchovním, estetickým i intelektuálním.

Jako křesťan mohu i v zrcadle odlišné náboženské tradice poznávat obrazy téže jediné Boží pravdy, dobroty a krásy. Právě tak jako věřím, že Ježíšovo učení a duchovní poklady evangelia mohou obohacovat víru každého muslima, aniž by přitom jeho náboženstvím přestal být islám, mohu také sám

dosvědčit, že pro mě zase setkání s islámem neznamenalo podkopání mé křesťanské víry, ale spíše pomoc k jejímu obohacení a lepšímu prožívání.

Totéž ostatně platí i ve vztahu celých společností, kultur a civilizací, jejichž vzájemné obohacování je vždy oboustranným **požehnáním** (viz 49:13). Křesťanský Západ například světu islámu vděčí za ohromné kulturní dědictví, které mu dějinách zprostředkoval a z něhož dodnes všestranně čerpáme nejen ve vědách a vzdělanosti, ale dokonce i v čistě náboženské sféře. Vždyť z muslimského Východu přišel do Evropy například i růženec, který se já i miliony jiných křesťanů tak rádi modlíme - jinými slovy než muslimové, ale ve stejném duchu oddanosti a víry.

Z toho, čím islám oslovuje mě osobně, zde mohu zmínit jen několik příkladů. Z výroků islámské tradice mám snad nejraději slovo o tom, že *Bůh rozdělil Lásku na sto dílů. Devadesát devět ze sta si jich ponechal pro sebe a jeden dal matce pro její děti*. V tomto jediném výroku je skryto celé tajemství předávání dobra mezi lidskými pokoleními prostřednictvím mateřské lásky - pro mne jako křesťana nejvíce ztělesněné v mateřství Panny Marie, matky Ježíšovy a duchovní matky všech jeho učedníků.

Maria, o níž i islám říká, že je *nelepší ženou, kterou kdy Bůh stvořil, je se svým jsem služebnicí Páně; staň se mi podle tvého slova* (Lukášovo evangelium 1:38) zároveň i vzorem postoje islámu, tj. odevzdání se do Boží vůle. O to, stát se muslimy v tomto smyslu bychom měli usilovat **všichni**, ať již je naše náboženství jakékoliv.

Odevzdání se do vůle Boží, kterému učí islám, je jediným a jedinečným lékem na všechny zmatky člověka, na všechno, co mu překáží stát se opravdu věřícím a nalézt cestu k pokoji.

Mou slabou stránkou vždy bylo, že jsem se snadno nechával připravit o vnitřní rovnováhu nejrůznějšími těžkostmi a nepříjemnostmi každodenního života; lékem, který jsem našel, se stala první část **šahády**: vysloví-li člověk, zmítaný hněvem, úzkostí či zmatkem pomalu a uvědoměle slova *lá iláha illá iláh - není boha kromě Boha*, pomůže mu to ihned si uvědomit nicotnost právě prožívaných problémů a nenechat se jimi vyvádět z míry.

Islámský důraz na Stvořitelovu jedinnost je pro křesťana důrazným připomenutím prvního přikázání Desatera, avšak svrchovaná muslimská úcta k velebnosti a vyvýšenosti Boží obsahuje nadto ještě prvek, který v židovsko-křesťanské spiritualitě mnohdy bolestně chyběl.

Oproti mnohdy jen do sebe zahleděné křesťanské tradici s jejími tak častými pokusy reklamovat si poznání duchovní pravdy jen pro sebe samotnou je v islámu lépe vyjádřena nekonečná velikost Božího Majestátu, jehož nesmírnost nikdy nemůže obsáhnout žádná náboženská tradice a chápání žádného člověka ani společenství. Mnohdy se s úžasem

zamýšlím nad svrchovaným tajemstvím, obsaženým ve slovech *Alláhu akbar; Bůh je (vždy) větší* - tajemstvím faktu, že náš Stvořitel je vždy větší než **každá** lidská představa o Něm.

Myslím, že mnohdy antropomorfne zužující křesťanská představa o Bohu potřebuje konfrontaci s islámským svědectvím o svrchovaně transcendentním Pánu, který je **vždy jiný**.

Islám nenechává nikoho na pochybách, že jediné Alláh je svrchovaným Pánem, zatímco naše lidské představy jsou zcela bezvýznamné. Víím, že pravidelná modlitba muslimů vyjadřuje výhradně vztah naprosté oddanosti k Bohu a pokory před Ním - oproti častým tendencím nás křesťanů v modlitbě Pána o čemsi přesvědčit, něco si od Něho vyprositi. Nemohu než obdivovat krásu této muslimské modlitby, kterou i papež Jan Pavel II. ocenil slovy, že *podívaná na věřícího v Alláha, který nehledě na čas a místo padne na kolena a pohrouží se do modlitby, je vzorem pro vyznavače pravého Boha*.

Miluji modlitby a meditace velkých mystiků islámského středověku, jejichž vztah k Bohu Lásky byl nepoměrně "křesťanštější" než u drtivé většiny jejich křesťanských současníků. K textům, které jsou mi nejdražší, patří toto vyznání mystického básníka Ibn al-Arabího:

*Člověku, jehož náboženství je rozdílné od mého, nebudu už dále říkat:
Moje náboženství je lepší než tvoje.
Neboť mé srdce je připraveno přijmout každou formu,
být pastvinou pro gazely,
klášterem pro mnichy,
chrámem pro modly,
Ká bou pro toho, kdo učinil slib,
deskami Tóry, svítkem Koránu.
Pro mne existuje jen náboženství lásky:
kamkoliv mne vede jeho vzestup,
stává se láska mým vyznáním a mou vírou.*

K islámským mystikům, mužům a ženám naplněným božskou láskou, cítím hluboký obdiv a mystický vztah mezi člověkem a Bohem je pro mě přímo krystalizovaným vyjádřením podstaty islámu i víry jako takové.

Myslím si, že velcí mystikové bez rozdílu vyznání, muslimští stejně jako křesťanští, jsou lidmi nejhlubšího poznání Nejvyššího, a přesto spatřují ovoci, které jejich víra v dějinách vydávala, podivný kontrast: přibližně ve stejné době, kdy na křesťanském Západě Bernard z Clairvaux hlásal vražedné křížácké výpravy proti domněle "nevěřícím" muslimům i proti jen nepatrně jinak věřícím východním křesťanům a Dominik Guzmán položil svým tažením proti "heretikům" základy inkvizice, ve světě islámu hovořil Ibn al-Arabí o všeobjímajícím náboženství lásky a zářící duch Džaláluddína Rúmího volal: *Cesty jsou různé,*

ale cíl je jeden. Ti, kteří si po cestě navzájem říkali: "Ty nemáš pravdu a ty jsi nevěřící", když dojdou do cíle, zapomenou na své hádky, protože srdce jsou jednotná.

Totální ekumenismus islámských mystiků jako byl Růmi, hlásajících bratrskou lásku a úctu ke všem lidem bez rozdílu, věřícím i nevěřícím, a velká svobodomyšlnost těchto v Bohu zakotvených lidí představují pro Západ, který svou neschopností dosáhnout spojení vnější svobody a úcty k důstojnosti člověka s vírou a duchovními hodnotami historicky zcela selhal, dodnes žhavě aktuální výzvu.

Přestože naše pyšná a nevědomá západní společnost neváhá sobě samotné připisovat světlo lidskosti a snášenlivosti, zatímco islámské civilizaci vytrvale přisuzuje temnotu sektářství, fanatismu a intolerance, já jako historik velmi dobře vím, že historická skutečnost je do značné míry právě opačná.

Zatímco islám dokázal již ve svých počátcích **prakticky uskutečnit** rovnost a bratrství mezi lidmi bez ohledu na jejich původ, křesťanství nebylo ani v průběhu dvou tisíciletí s to vymýtiti mor sociálních, národnostních a rasových předsudků.

Zatímco v dějinách křesťanského Západu teologové ještě v dobách reformace s opovržením jako mohamedánskou nauku odsuzovali princip náboženské tolerance a víru, že lidé mohou být spaseni každý podle svého náboženství, v islámu podobná bludná představa úzkoprsého, k jinověrcům nelítostného Boha skutečně nikdy neexistovala.

Nikdy nepřestanu s vděčností a obdivem myslet na postoj Proroka islámu vůči křesťanům: Muhammad nejenže trpěl příslušníky z islámského pohledu nepravověrné víry na území pod vládou islámu, ale přímo ukládal muslimům, aby tomuto cizímu náboženství prokazovali vědomou pomoc, takže jeho učedníci ctili křesťanské duchovní, řeholníky a svaté muže, obdarovávali kláštery a pomáhali křesťanům při opravách i budování kostelů.

Příčinou tohoto v dějinách náboženství zcela jedinečného jednání mohla být jediné skutečnost, že Prorok viděl v křesťanech bratry ve víře v jediného nesmírného Boha, který ve své dobrotě vede všechny lidi a všechny národy k sobě cestami, které jim odpovídají (viz např. Korán 22:66/67); právě toto vědomí bratrství všech věřících v křesťanství bohužel chybí, či přinejmenším mnohdy chybělo, podobně jako i pro muslimy samozřejmé přesvědčení, že víra je svobodný Boží dar, jehož vynucování lidskými silami je absurdní (viz 28:56).

Na Západě si dodnes připomínáme zastavení arabské expanze Karlem Martellem roku 732 jako "záchranu evropské civilizace", aniž bychom přitom sebemeně uvažovali o tom, že k "evropským" hodnotám, ke kterým se chceme hlásit, mělo tehdejší křesťanství mnohem dále než soudobý islám: historickým faktem zůstává, že v Evropě pogromů a hořících hranic se z atmosféry duchovní totality, barbarsky pronásledující všechny "jinak smýšlející",

vymykala země, jejíž svoboda, poezie a krása bude historiky i básníky oslovovat ještě po staletích: muslimské Španělsko!

Setkání s tímto ve středověku "nejevropštějším" státem kontinentu v dnešním smyslu (co do respektování principů svobody a snášenlivosti i ohromné kulturní velikorysosti), prakticky jedinou zemí, v níž se tehdy svobodomyšlnému člověku v Evropě dobře dýchalo a kde odlišná víra nevystavovala nikoho bezpráví, mi při studiu historických pramenů přineslo zážitky z nejkrásnějších.

Vzpomenu-li si naproti tomu na všechno zaslepené ničení lidských životů i kulturních hodnot, spojené v církevních dějinách s pronásledováním domněle "Bohem zavržených" jinověrců, nemohu se ubránit povzdechu, jak by bylo bývalo nádherné, kdyby byly generace křesťanů dokázaly věrnost svému poznání pravdy spojovat s chápáním zvěsti, že každý, *kdo odevzdaně se obrací k tváři Boží a koná dobré, ten nalezne odměnu u Pána svého a nemusí mít strach a nebude zarmoucen* (Korán 2:106/112) a že Bůh k sobě přivede stoupence všech vyznání, kteří se nemají navzájem potírat, ale předstihovat v konání dobrých skutků (viz 2:143/148).

Už proto, že - jak vím - mnoho divokých scén krutosti a intolerance v dějinách křesťanství bylo myslitelných jen díky naprosté nevzdělanosti, která řadovým věřícím umožňovala sklouzávat do fanatismu a primitivismu, hledím s obdivem i na způsob, jakým **islám** již na samém prahu svých dějin dokázal nerozlučně spojit víru s **věděním**. Nelze neobdivovat Prorokova osvícená slova *hledej vědění od kolébky až po hrob, neboť kdo usiluje o vědění, vzývá Boha*. Prorok vyzval muslimy jít až do Číny - ne snad proto, aby mu pobíjeli pohany, ale aby se od nich učili!!

Islám mě velmi inspiruje jako "náboženství rovnováhy", které svým věřícím ukazuje šťastnou střední cestu mezi podceňováním vědění a absolutizováním vědy, mezi askézí a užíváním darů života, mezi kontemplací a vnější činností a v neposlední řadě i mezi tendencemi člověka bojovat proti zlu buď pouze ve svém nitru a nebo pouze ve vnějším světě.

Tuto poslední dvojici spojuje jedinečným způsobem Prorokovo učení o malém a velkém džihádu, učící věřícího vést boj za spravedlivější svět a za čistotu vlastního srdce. Myšlenku **džihádu** považuji za jeden z nejušasnějších podnětů islámu pro všechny lidi dobré vůle, muslimy i nemuslimy.

Jestliže jsem dosud hovořil o věcech, které jsou pro mě z islámu zvláště podnětné jako pro křesťana i jako pro církevního historika, na tomto místě bych se rád zmínil ještě o tom, čím mne islám nejvíce oslovuje **jako Čecha**: jsou to slova Všeobecného islámského prohlášení lidských práv z roku 1981, v němž se právě pojem džihádu vysvětluje.

Je právem a povinností každého odmítat a neschvalovat bezpráví a klást mu odpor beze stra-

chu z konfrontace se svévolně jednajícím úřadem nebo despotickým vládcem nebo tyranským režimem. Toto je nejlepší způsob svaté války. Když byl Posel Boží dotázán, jaká svatá válka je nejlepší, řekl: Slovo pravdy despotickému vládcu.

Ztělesněním takového muslimské svobodomyšlnosti je pro mě například více než dvousestletý džihád čečenských muslimů proti ruskému kolonialismu, který po celou tuto dobu carský, bolševický i dnešní "demokratický" režim v Moskvě **usvědčuje ze lži!** Po celou tuto dobu se Čečenci nikdy nestali poslušnými občany despotické říše a nikdy se v ničem ani nepřímou nepodíleli na jejích zločinech. Dokonce ani v letech nejstrašnější stalinské diktatury, kdy jim hrozilo kolektivní vyhlazení, jako celý národ neprojevili sebemenší ochotu přistoupit na její "pravidla hry" a naoko přijmout její ideologické lži jako všeobecně závaznou pravdu; nenechali se zbavit své duchovní svobody a ani v nejtěžších zkouškách nikdy nepodlehli pokušení, aby si svou situaci ulehčili jakoukoliv kolaborací s utlačovatelským režimem, takže se jim nedá vytknout, že by byli kdy sloužili útlačku (Solženicyn)!

Jak daleko k takovému životu v pravdě máme naproti tomu my. Zatímco Čečenci dokáží už po více než dvě stě let běsnícímu ďáblu, který je chce zničit nejen fyzicky, ale i duchovně a morálně, stále znovu říkat **NE**, my Češi jsme stejnému a dokonce mnohem méně zúřícímu ďáblu po čtyřicet let jeho vlády raději navenek stále přikyvovali ve víře, že to s ním nakonec vždycky nějak uhrájeme - s tím výsledkem, že nám komunistický režim po svém pádu zanechal jako dědictví morálně přeraženou páteř, s níž se povlečeme ještě hodně dlouho.

Tím, co nám chybělo, je mravní pevnost Čečenců, pro které ani záchrana vlastních životů není dostatečně silným motivem k tomu, aby zapřeli svou víru a zradili sami sebe kolaborací s vrahy, svých žen a dětí a pachatelů nejstrašnějších zločinů proti Bohu a lidem. Okupantů je mohou vraždit, ale zlomit islámem formovaný duch národa prostě nemají šanci. Obdivuji prostá slova čečenského velitele Šamila Basajeva, který na otázku udiveného západního novináře po důvodech pokračování

v odporu i v "beznadějně" situaci odpověděl: *v Koránu je psáno, že lidé by neměli být otroky.*

Islám dává národům statečnost, duchovní sílu a nezkřivitelnou páteř. Provždy mi zůstane v mysli obraz zástupu čečenských žen, které tvář v tvář hlavním ruských samopalů provolávaly ke stělně připraveným vojákům okupační armády do očí své Alláhu akbar. Věřím, že Bůh nikdy neopustí národ, který si za svou hymnu zvolil slova: Svobodu nebo smrt, nechť nám pomůže Alláh, lidem, jejichž jedinou zbraní je mnohdy víra v Jeho moc.

Křesťané a muslimové stáli v dějinách mnohokrát proti sobě (i válka na Kavkaze byla v minulém století vedena jako "válka kříže proti půlměsíci"), ale nespočetná místa v Koránu i v Bibli nás nenechávají na pochybách o tom, že Bůh je vždy na straně pokorných a ponížených, kteří se k Němu s důvěrou utíkají, proti těm, kdo sice horlivě mávají Jeho korouhví, přitom se však dopouštějí bezpráví. Nikdy nebyl ani na straně křesťanů, působících v "křížových výpravách" utrpení muslimům, ani s muslimy, působícími v domnělých džihádech utrpení nevinným křesťanům.

Náš Bůh je jeden, a všechny "svaté boje", které křesťané a muslimové **proti sobě** nespočetněkrát vedli - ať již zbraněmi nebo slovy - nejsou v zásadě ničím jiným, než výsměchem společně vydávanému monoteismu, rouháním proti vši víře v **jedinost** Boží. V Božím jménu nelze zabít jinak věřící bratry a sestry, to je dílem nenávisti, zaslepeného pocitu "vlastnictví pravdy", nečistých vášní a touhy po moci, majetku či ovládnání druhých; naproti tomu však my všichni, kteří vyznáváme jediného Boha, Stvořitele a Pána všech lidí, můžeme vést v Božím jménu jedinou svatou válku, hodnou toho jména, džihád proti našim vlastním vášním, špatným a bezbožným myšlenkám, slovům a skutkům, svatý boj proti zlu, bezpráví, násilí a zvlí, kterých je ve světě tolik a jejichž příčiny nelze hledat jinde než v nečistotě srdcí nás lidí. Vedme **společně** duchovními zbraněmi jediný velký džihád, jehož cílem bude společenství důvěry, úcty a lásky mezi lidmi, svatou válku za svět, který by stále lépe odpovídal plánu našeho společného Boha!

Dr. Jiří Bečka

Abú Bakr Mohammad ar-Rází

Do řady velmi významných islámských učenců, kteří výrazně ovlivnili východní a posléze i západní vědu, patřil Peršan Abú Bakr Mohammad Zakarijá ibn Jahjá ar-Rází. V Evropě byl a je znám pod latinskou formou Rhazes, Rasis, Razis, apod. Narodil se 1. ša'bánu 251 (tj. 28. 8. 865) v Rejji (odtud jméno Rází), v rodině řemeslníka. Město Rejj bylo tehdy kulturním centrem oblasti, nyní je součástí Teheránu. Rází se údajně vyučil v mládí zlatníkem, což

pravděpodobně souvisí s jeho zájmem o alchymii, z níž pak vychází chemie. Ke studiu filozofie a lékařství se dostal až v dospělém věku. Působil nejdříve v rejjské a potom v bagdádské nemocnici. Cestoval také do Střední Asie a podle vlastních slov byl učitelem a přítelem buhárského filozofa a matematika Mohammada Júnuse, jemuž věnoval některé své práce. Poslední léta života prožil Rází v rodném Rejji a tam zemřel 5. ša'bánu 313 (tj. 26. 10. 925).

Rázího filozofické názory se zachovaly jen útržkovitě v dílech jiných islámských myslitelů a vydal je až r. 1939 v Káhiře P. Kraus. Jeho názory vycházely převážně z Pythagora a Platóna a měly omezený vliv v oblasti islámské vědy. V oboru chemie se zachovalo přes dvacet prací. Základní jsou Kitáb al-asrár (Kniha tajemství) a Kitáb sirr al-asrár (Kniha tajemství tajemství). V nich je zachycena znalost chemie Rázího doby spolu s výsledky jeho studia a praxe, jako první v dějinách chemie rozdělil látky do tří skupin: minerální, rostlinné a živočišné. Jen s nepatrnými změnami se Rázího nová klasifikace objevuje ve 13. století u Alberta Velikého, jehož spis De Alchemia se stal jedním z pilířů alchymistického systému poznání. Popsal chemické reakce, výrobu síry, kyseliny sírové a solné, výrobu skla. Má závažné poučení o kovech. Tato díla měla přímý ohlas v islámském světě a Evropa je poznala až v 19. stol.

Do dějin celosvětové vědy se Rází na staletí pevně zapsal jako lékař. Už Alí Asghar Halabí se vyjádřil: Lékařství neexistovalo; Hippokratés ho vytvořil a odešel; Galén ho oživil a zemřel; Rází ho vybudoval a zemřel; Ibn Síná ho dovršil.

Z většiny počtu lékařských spisů se zachovalo asi šedesát a z nich k základním pilířům v historii medicíny patří třicetidílná Kitáb al-háwí, jež byla přeložena do latiny r. 1279 a tiskem vyšla v Benátkách r. 1486 pod názvem Continens. Druhá je Kitáb al-mansúrí - obě knihy se dostaly do národních medicín v dalších zemích a zde vládly nejméně čtyři sta let. Také v Čechách a na Slovensku. Vyšly mnohokrát tiskem a byly často komentovány.

Rází kladl důraz na zkušenost a praxi. Přinesl řadu novinek v chirurgii, jako první popsal způsob, jak vyjmout cizí předmět z hrdla. Zavedl bavlněný obvaz a zašívání ran. O všestrannosti svědčí Kitáb al-mansúrí, jež v deseti dílech obsahuje: 1. anatomie a fyziologie, 2. lidské temperamenty podle humorální teorie, 3. prosté léky, 4. způsoby ochrany zdraví, 5. kožní choroby, 6. dieta poutníků, 7. chirurgie, 8. jedy, 9. lidské orgány od hlavy k patě, 10. horečka. V Evropě nejznámější byla 9. kniha, často vydávaná pod jménem Nonus Almansoris - vedle Hippokrata, Galéna a Avicenny patřila k základním

dílům lékařské výuky na evropských univerzitách, také pražské od samých začátků r. 1348. Značný význam měla rovněž Rázího studie Kitáb al-džadarí val-hasba - Kniha o neštovicích a spalničkách. Latinsky vyšla v Benátkách r. 1498 pod názvem Liber de pestilentia, pak do r. 1781 ještě sedmkrát. Je to cenné, převážně originální dílo, zakládající se na vlastních poznacích. Spis byl platnou diagnostickou a terapií určující pomůckou lékařů ještě ve druhé polovině 19. století. Tyto choroby byly známy odedávna, avšak Rází byl první, kdo je rozlišil a vydělil z masy infekčních nemocí a popsal zřetelně jejich průběh. Určil také, že neštovice se neopakují a ukázal možnost jim předcházet očkováním.

O tom, že Rázího si považovali čeští lékaři a lékárníci od 14. stol., svědčí množství latinských i českých rukopisů i starých tisků v českých historických (univerzitních, klášterních, zámeckých) knihovnách. Lékaři považovali Rázího za vrcholnou autoritu a často se na něj odvolávali ve svých spisech. Českou veřejnost např. r. 1840 W. R. Kraméryus v knize Wsseobecná Kronyka Swěta o středověku informoval takto: ... také Arabové pečují o krásné umění ... západní křesťané nemající učitelů, u nich je hledali. Nejvíce se stkvělo u nich mudrcství, matematické umění, známosti příběhů a lékařství. Rhazes (nebo Alrazy, umř. 1010) s Avicennou (jenž také Ibe Sina slul - 1036) byli mezi nimi nejrozhlášenější mudrci a lékaři.

Výklad k 9. traktátu napsal např. osobní lékař Karla IV. Jan Vitlův z Jindřichova Hradce (zemřel r. 1376). Známy je obsáhlý rukopis z r. 1566 uvedený slovy: Počíná se kniha vejkladův na traktát devátý slvného a vysoce vznešeného lékaře Razysa k Almansorovi o nemocech a neduzích všeho těla člověčího. Končí pak: Skonává se šťastně traktát Rasysa k Almansorovi velmi vtipnými řečmi psaný... Tento spis původně napsal asi r. 1480 latinsky známý český lékař Jan Černý a pak byl přeložen do češtiny. České zpracování Rázího chirurgického traktátu z 15. stol. má titul Kniha lékařské mistra velikého řečeného Rasis. Ten byl vydán tiskem spisovatelem a historikem K. J. Erbenem a lékařem V. Staňkem v Paze r. 1864 pod názvem Ranné lékařství Rasisa.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

AL Ittihad al Islami

Ústředí muslimských náboženských obcí a organizací v České republice

Dne 10. ledna 1997 začíná

RAMADÁN 1417

Tato tabulka uvádí ke každému dni Ramadánu a občanskému datu začátek půstu,
Fadžr - úsvit, šurúq - východ, zuhr - poledne, asr - odpoledne, magrib - západ, iša - noc.
Půst začíná tedy úsvitem a končí západem slunce.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Ramadán

Datum		صلاة الفجر	الشرق	صلاة الظهر	صلاة العصر	صلاة المغرب	صلاة العشاء	رمضان
Hidžra		Fadžr	Šuruq	Zuhr.	Asr	Maghríb	Iša	Ramadán
		úsvít	východ	poledne	odpoledne	západ	noc	
10.1.1997	1.9.1417	6:18	7:56	12:08	14:01	16:20	17:57	1.9.1417
11.1.1997	2.9.1417	6:18	7:55	12:08	14:02	16:21	17:59	2.9.1417
12.1.1997	3.9.1417	6:17	7:55	12:08	14:03	16:22	18:00	3.9.1417
13.1.1997	4.9.1417	6:17	7:54	12:09	14:05	16:24	18:01	4.9.1417
14.1.1997	5.9.1417	6:16	7:54	12:09	14:06	16:25	18:02	5.9.1417
15.1.1997	6.9.1417	6:16	7:53	12:09	14:07	16:27	18:03	6.9.1417
16.1.1997	7.9.1417	6:15	7:52	12:10	14:08	16:28	18:05	7.9.1417
17.1.1997	8.9.1417	6:15	7:51	12:10	14:10	16:30	18:06	8.9.1417
18.1.1997	9.9.1417	6:14	7:50	12:10	14:11	16:31	18:07	9.9.1417
19.1.1997	10.9.1417	6:13	7:49	12:11	14:12	16:33	18:09	10.9.1417
20.1.1997	11.9.1417	6:13	7:48	12:11	14:14	16:34	18:10	11.9.1417
21.1.1997	12.9.1417	6:12	7:47	12:11	14:15	16:36	18:11	12.9.1417
22.1.1997	13.9.1417	6:11	7:46	12:12	14:16	16:37	18:13	13.9.1417
23.1.1997	14.9.1417	6:10	7:45	12:12	14:18	16:39	18:14	14.9.1417
24.1.1997	15.9.1417	6:09	7:44	12:12	14:19	16:41	18:15	15.9.1417
25.1.1997	16.9.1417	6:09	7:43	12:12	14:20	16:42	18:17	16.9.1417
26.1.1997	17.9.1417	6:08	7:42	12:13	14:22	16:44	18:18	17.9.1417
27.1.1997	18.9.1417	6:07	7:40	12:13	14:23	16:46	18:20	18.9.1417
28.1.1997	19.9.1417	6:06	7:39	12:13	14:24	16:47	18:21	19.9.1417
29.1.1997	20.9.1417	6:04	7:38	12:13	14:26	16:49	18:23	20.9.1417
30.1.1997	21.9.1417	6:03	7:37	12:13	14:27	16:51	18:24	21.9.1417
31.1.1997	22.9.1417	6:02	7:35	12:14	14:29	16:52	18:25	22.9.1417
1.2.1997	23.9.1417	6:01	7:33	12:14	14:30	16:54	18:27	23.9.1417
2.2.1997	24.9.1417	6:00	7:32	12:14	14:33	16:56	18:28	24.9.1417
3.2.1997	25.9.1417	5:59	7:31	12:14	14:33	16:58	18:30	25.9.1417
4.2.1997	26.9.1417	5:57	7:29	12:14	14:34	16:59	18:31	26.9.1417
5.2.1997	27.9.1417	5:56	7:28	12:14	14:35	17:01	18:33	27.9.1417
6.2.1997	28.9.1417	5:55	7:26	12:14	14:37	17:03	18:34	28.9.1417
7.2.1997	29.9.1417	5:53	7:25	12:14	14:38	17:05	18:36	29.9.1417

Uvedené časy platí pro místa s přesným středoevropským časem (Jindřichův Hradec, Nymburk, Liberec). Pro jiná místa musíme provést opravu dle uvedené tabulky a to tak, že místa označená znaménkem - mají všechny časy o uvedený počet minut dříve, místa označená znaménkem + mají všechny časy o uvedený počet minut později. Příklad: Oznamuje-li časový signál v rozhlase nebo televizi 12 hod., je v Brně již 12,06 a v Praze teprve 11.58.

Min. - Místo	Min. - Místo	Min. - Místo	Min. - Místo
+11 Aš	-5 Broumov	+7 Doupov	-1 Humpolec
-13 Bánovce n. B.	-10 Bruntál	+5 Duchcov	-7 Hustopeče
-17 Ban. Bystrica	-8 Bučovice	-3 Dvůr Král. n. L.	+11 Cheb
-16 B. Štiavnica	-2 Čáslav	-2 Havl. Brod	+6 Chomutov
+1 Benešov	+2 Česká Lípa	-11 Hlohovec	-3 Chotěboř
+4 Beroun	-6 Česká Třebová	-13 Hlučín	-3 Chrudim
+5 Bílina	+2 České Budějovice	-9 Hodonín	-6 Ivančice
+5 Bohosudov	+1 Český Brod	-10 Holešov	-1 Jablonec n. N.
-7 Boskovice	+3 Český Krumlov	-2 Hořice v P.	-15 Jablunkov
+1 Brandýs n. Lab.	-14 Český Těšín	+4 Hořovice	-4 Jaroměř
-8 Bratislava	+3 Děčín	-3 Hostinné	-9 Jeseník
-8 Břeclav	-17 Dolní Kubín	-3 Hradec Králové	-7 Jevíčko
-6 Brno	+8 Domažlice	-11 Hranice	-1 Jičín

-2 Jihlava	+9 Mar. Lázně	-5 Polička	-15 Štub. Teplice
-2 Jilemnice	+2 Mělník	+2 Praha	-8 Šumperk
+7 Kadaň	-28 Michalovce	+4 Prachatice	+1 Tábor
+8 Karlovy Vary	-7 Mikulov	-10 Přerov	-2 Telč
-14 Karviná	-13 Místek	-25 Prešov	+5 Teplice
+6 Kašperské Hory	0 Mladá Boleslav	-13 Příbor	-6 Tišnov
-22 Kežmarok	-9 Modra	+4 Příbram	-13 Topolčany
+4 Kladno	-7 Mor. Třebová	-14 Prievidza	-4 Třebíč
-15 Kláštor p. Zn.	-3 Mor. Budějovice	-8 Prostějov	+1 Třeboň
+7 Klatovy	+5 Most	+5 Rakovník	-12 Trenčín
-1 Kolín	-4 Náchod	-3 Řevnice	-10 Trnava
-13 Komárno	-10 Napajedla	-20 Rimav. Sobota	-4 Trutnov
-5 Kostelec n. O.	-12 Nitra	+6 Rokycany	-16 Turč. Martin
-25 Košice	-2 Nová Paka	+3 Roudnice	-1 Turnov
-7 Králupy p. S.	-4 N. Město - Mor.	-22 Rožňava	-10 Uherské Hradiště
+3 Kralupy n. V.	-5 N. Město n. M.	+2 Rumburk	-11 Uherský Brod
+10 Kraslice	-11 N. Mesto n. V.	-17 Ružomberok	-8 Uničov
-16 Kremnica	-13 Nové Zámky	-5 Rychnov n. Kn.	+4 Ústí n. Labem
-11 Krnov	-13 Nový Bohumín	-9 Rýmařov	-6 Ústí n. Orlicí
-10 Kroměříž	-2 Nový Bydžov	+2 Sedlčany	-29 Užhorod
-1 Kutná Hora	-12 Nový Jičín	-9 Skalica	-12 Val. Meziříčí
-8 Kyjov	0 Nymburk	-21 Skalnaté pleso	+2 Varnsdorf
-6 Lanškroun	-9 Olomouc	+4 Slaný	-10 Velehrad
-14 Levice	-12 Opava	+1 Soběslav	-4 Vel. Meziříčí
-22 Levoča	-14 Orlová	+9 Sokolov	+4 Volyně
0 Liberec	-13 Ostrava	-23 Spiš. Kapitula	-2 Vrchlabí
-10 Lípničk n. B.	-3 Pardubice	-22 Spiš. N. Ves	-12 Vsetín
-18 Lipt. Mikuláš	-1 Pelhřimov	+4 Strakonice	-5 Vysoké Mýto
+3 Litoměřice	-11 Piešťany	-9 Strážnice	-8 Vyškov
-5 Litomyšl	+3 Písek	+8 Stříbro	-8 Zábřeh
-8 Litovel	+9 Planá u M. L.	+6 Sušice	-14 Zl. Moravce
+9 Loket	+7 Plzeň	+3 Sv. Jan p. S.	-11 Zlín
+5 Louny	+6 Podbořany	-6 Svitavy	-4 Znojmo
-19 Lučeneč	-1 Pódebrády	-16 Šahy	-17 Žvolen
-8 Malacky	+3 Podmokly	-9 Šternberk	+6 Žatec
			-1 Železný Brod
			-15 Žilina

Přejeme Vám příjemné prožití ramadánu a vše nejlepší k svátkům.

Id saghir mubarak. Bayram mubarek olsun!

Protože mnozí naši bratři a sestry často jezdí na Slovensko, uvádíme i časové rozdíly pro některá slovenská města a Užhorod na Podkarpatské Rusi.

Zpráva o činnosti

K závěru letošního roku probíhala intenzivní činnost na poli osvětovém. Koncem srpna navštívil Ústředí pan Carleton Bulkin ze sekce pro politické a ekonomické záležitosti z Velvyslanectví Spojených států Amerických a informoval se o incidentech, které se týkají svobody náboženského vyznání. Dne 22. srpna byl natočen pořad TV NOVA pro slovenské vysílání o Islámu. Pořad byl i viditelný na některých místech na Moravě. Dne 24. září uveřejnila MF DNES pořad o mešitě v Brně a o Islámu. Náš nový člen p. ing. Slavík velmi ochotně vypracoval jak barevný podtisk, tak i vlastní textovou stránku pro svatební smlouvu. Dne 24. 9. 1996 byla podána stížnost ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy

ČR proti učebnici Občanská výchova pro 6. ročník, kde autor učebnice pan Dr. Milan Valenta klamně informuje o Islámu tvrzením, že v muslimských zemích obyvatelé nevěří v Boha, nýbrž v Alláha a dále zasévá xenofobii do dětského povědomí prohlášením žáka (učebnice je pojata jako prožívání roku žákem šesté třídy) že je rád, že se nenarodil v arabské zemi, nýbrž v Evropě. Rodiče pozor! Pokud je vaše manželství smíšené a děti chodí do 6. třídy české školy, mohou se stát terčem přinejmenším posměchu spolužáků! Mgr. Milena Fleissnerová, zástupkyně ředitele odboru základního školství a mimoškolní výchovy v odpovědi uvedla: Podle našeho názoru nebyla věta zařazena do učeb-

nic s úmyslem jakýmkoliv způsobem poškodit obyvatele islámských zemí nebo vytvářet netolerantní postoje. Vámi uváděný výklad byl umožněn velmi stručným vyjádřením dané skutečnosti a určitou formulační neobratností autora v této větě. S nakladatelstvím Práce byla dohodnuta úprava textu věty tak, aby nemohlo dojít k výkladům odporujícím skutečnosti. - Dne 28. října proběhlo v Bratislavě společné setkání muslimů z České i Slovenské republiky. Hlavním tématem bylo rozšíření správného pohledu na Islám a to hlavně na školách. Velmi rušivě zapůsobilo přerušení řečníka moderátorem pořadu v okamžiku, kdy docházelo ke kritice nedostatků. V polovině října v časopise Panoráma byla otisknuta reportáž o Islámu v ČR. Na 25. prosinec je plánován začátek setkání muslimů z obou republik. Doporučujeme všem účast. Ubytování i stravování je zajištěno. Dále upozorňujeme na cyklus přednášek, které probíhají v mešitě v Praze. K dnešnímu číslu Hlasu jsou přiloženy složenky na zaplacení zakátu. Upozorňujeme čtenáře Hlasu, že složenky jsou určeny pouze muslimům!

Ústředí muslimských náboženských obcí a organizací zakoupilo na třebíčském hřbitově pozemek pro pohřbívání zemřelých muslimů. Ostatní náklady spojené s pohřbem však musí zaplatit pozůstalí (převoz, úpravu a pod.) Nutno pohřbívát v rakvi.

*Stanovení data a termínu pohřbu-
telefonicky na správu hřbitova:
tel.: 0618/4057 paní Pátková*

POZVÁNKA

**Nadace pro zřízení a provoz islámského centra
Vás zve**

na pokračování cyklu přednášek, konaných v prostorách Nadace v ul. U Michelského lesa 366, Praha 4 - Krč (metro C - Kačerov, dále 1 stanice autobusem č. 106, 113, 114, 170 nebo 193). Termíny setkání jsou o těchto sobotách:

2. 2. 1997	K čemu je víra?
2. 3. 1997	Tolerance v Islámu.
6. 4. 1997	Žena v Islámu.
4. 5. 1997	Jihád v Islámu.
8. 6. 1997	Sociální aspekty Islámu.

Besedy se uskuteční na uvedené adrese vždy v 17. 30 hod.

*Těšíme se srdečně na Vaši účast.
Mír a pokoj s Vámi.*

Naši příznivci

Do fondu obce přispěli tito bratři, sestry a příznivci: **M. A. Šilhavý, M. Wasserbauer, Iveta Štefankovičová, L. Šilhavá, H. Kukuli.**

Srdečně děkujeme

v Třebíči dne 11. prosince 1996, 1. Ša'bán 1417

Majitel a vydavatel: Al Ittihad Al Islami,

Ústředí MNOO v České republice,

Redaktorka Mgr. Lajla Kotačková, Nikodemova 6,
674 01 Třebíč.

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Brně, č. j. P/3-22-70/92 ze dne 11. 6. 1992.

Novinová zásilka, vyplaceno v hotovosti u pošty Třebíč 1.